

Brüsszel, 2022. november 24.
(OR. en)

15176/22

**Intézményközi referenciaszám:
2022/0367(NLE)**

**ENER 626
CLIMA 626
CONSUM 307
TRANS 736
AGRI 670
IND 503
ENV 1198
COMPET 945
FORETS 128**

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	a delegációk
Előző dok. sz.:	14964/22
Biz. dok. sz.:	14349/22
Tárgy:	Javaslat – A Tanács rendelete a megújuló energia szélesebb körű alkalmazásának felgyorsítását célzó keret meghatározásáról – Megállapodás a javaslat tartalmáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a megújuló energia szélesebb körű alkalmazásának felgyorsítását célzó keret meghatározásáról szóló tanácsi rendeletjavaslat szövegét, miután az Energiaügyi Tanács 2022. november 24-i rendkívüli ülésén megállapodás született a szöveg tartalmáról.

A mellékletben szereplő szöveget a jogász-nyelvészek még ellenőrizni fogják.

2022/0367 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS RENDELETE

a megújuló energia szélesebb körű alkalmazásának felgyorsítását célzó keret meghatározásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 122. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) Az Oroszországi Föderáció Ukrajna elleni katonai agressziója és az Oroszországi Föderációból a tagállamokba irányuló földgázellátás példátlan mértékű csökkenése veszélyezteti az Unió és tagállamai ellátásbiztonságát. Ugyanakkor a gázellátás fegyverként való felhasználása és a piacok Oroszországi Föderáció általi, a gázáramlások szándékos megzavarásával történő manipulálása az energiaárak ugrásszerű emelkedéséhez vezetett az Unióban, ami nemcsak az Unió gazdaságát veszélyezteti, hanem az ellátásbiztonságot is súlyosan fenyegeti. A megújuló energiaforrások szélesebb körű alkalmazásának felgyorsítása segíthet enyhíteni a jelenlegi energiaválság hatásait, hiszen védelmet biztosít Oroszország intézkedéseivel szemben. A megújuló energia az uniós ellátásbiztonság megerősítése, valamint a piaci volatilitás és az energiaárak csökkentése révén jelentősen hozzájárulhat annak megakadályozásához, hogy Oroszország az energiát fegyverként tudja felhasználni.

- (3) Oroszországnak az utóbbi hónapokban tett lépései tovább súlyosbították a piaci helyzetet, és különösen annak a kockázata nőtt meg, hogy a közeljövőben teljesen leállhat az Unióba irányuló orosz gázszállítás, ami az uniós ellátásbiztonságot érintő kérdés. Ez jelentősen növelte az energiaárak volatilitását az Unióban, és nyáron minden eddiginél magasabb gáz- és villamosenergia-árakat eredményezett. Az áremelkedés a villamos energia kiskereskedelmi árainak megugrásához vezetett, ami várhatóan folytatódik és fokozatosan a legtöbb fogyasztói szerződésben is érzékelhetővé válik, mind nagyobb terhet róva a háztartásokra és a vállalkozásokra. Az energiapiacok súlyosbodó helyzete nagyban hozzájárult az euroövezetben tapasztalható általános inflációhoz, és Unió-szerte lassította a gazdasági növekedést. Amint azt a Bizottság legutóbbi vészhelyzeti javaslata is elismerte, az említett kockázat a nagykereskedelmi árak átmeneti csökkenésétől függetlenül továbbra is fennáll majd, és az elkövetkezendő évben tovább fokozódik.¹ Az európai energiaipari vállalatok jövőre komoly nehézségekkel szembesülhetnek a gáztárolók feltöltése során, mivel a jelenlegi politikai helyzet miatt nagyon valószínű, hogy kevesebb vezetékes gáz érkezik majd Oroszországból az Unióba, vagy a gázszállítás akár teljesen le is állhat. Emellett a gáztárolásról szóló (EU) 2022/1032 rendeletben 2023-ra kitűzött cél az uniós gáztárolási kapacitások 90 %-ának feltöltése, szemben az idei télre érvényes 80 %-kal. Az előre nem látható események, például a csővezetékek ellen elkövetett szabotázs és az ellátásbiztonság zavaraiából fakadó egyéb kockázatok ráadásul további feszültségeket okozhatnak a gázpiacokon. Ezekon túlmenően az európai megújulóenergia-technológiai ágazatok versenyképességi kilátásait gyengítették a világ más régióiban a közelmúltban bevezetett szakpolitikai intézkedések, amelyek célja, hogy támogassák és felgyorsítsák a teljes megújulóenergia-technológiai értéklánc bővülését.
- (4) Ezzel összefüggésben, valamint annak érdekében, hogy kezelni lehessen az európai fogyasztók és vállalkozások magas és ingadozó áraknak való, gazdaságilag és társadalmilag megterhelő kitétséget, hogy a földgázellátás megújuló forrásokból előállított energiával való felváltásával a szükséges mértékben csökkenteni lehessen az energiakeresletet, és hogy növelni lehessen az ellátásbiztonságot, az Uniónak haladéktalanul további ideiglenes intézkedéseket kell hoznia a megújuló energiaforrások szélesebb körű alkalmazásának felgyorsítása érdekében, különösen olyan célzott intézkedések révén, amelyek képesek rövid távon ösztönözni a megújuló energiaforrások mielőbbi térnyerését az Unióban.

¹ COM(2022) 553 final.

- (5) A sürgős intézkedések kiválasztása a jellegük alapján történik, valamint az alapján, hogy rövid távon potenciálisan mennyiben járulhatnak hozzá az energetikai vészhelyzet megoldásához. Konkrétabban, a megújulóenergia-projektek engedélyezési eljárásának egyszerűsítése érdekében a tagállamok több intézkedést is gyorsan végre tudnak hajtani anélkül, hogy megterhelő változtatásokat kellene eszközölniük nemzeti eljárásaikban vagy jogrendszerükben, rövid távon biztosítva ugyanakkor a megújuló energiaforrások szélesebb körű alkalmazásának felgyorsítását. A szóban forgó intézkedések némelyike általános hatályú, mint például annak a megdönthető vélelemnek a bevezetése, hogy a megújulóenergia-projektek a vonatkozó környezetvédelmi jogszabályok tekintetében kiemelkedően fontos közérdeket képviselnek, illetve bizonyos környezetvédelmi irányelvek hatályára vonatkozó pontosítások bevezetése, valamint a megújulóenergia-erőművek átalakítására vonatkozó engedélyezési keret egyszerűsítése, amelynek köszönhetően az eljárás az eredeti projekthez képest történt változtatásból vagy bővítésből eredő hatásokra korlátozódik. Más intézkedések konkrét technológiákra irányulnak, mint például a napenergiát hasznosító berendezések meglévő struktúrákra történő telepítésének lényegesen rövidebb és gyorsabb engedélyezése. Ezeket a vészhelyzeti intézkedéseket a lehető leggyorsabban végre kell hajtani, és szükség szerint ki kell igazítani az aktuális kihívások hatékony kezelése érdekében.

- (6) További sürgős és célzott intézkedéseket kell bevezetni azokra a konkrét technológiákra és projekt típusokra irányulóan, amelyek a széles körű alkalmazás gyors megvalósítása szempontjából a legnagyobb potenciállal rendelkeznek, valamint azonnali hatással bírnak az áringadozás és a földgáz iránti keresletnek az általános energiakereslet korlátozása nélkül történő csökkentésére. A mesterséges struktúrára telepítendő, napenergiát hasznosító berendezések engedélyezési eljárásainak felgyorsításán túl helyénvaló előmozdítani és felgyorsítani a kisléptékű napenergia-létesítmények telepítését is, többek között a termelő-fogyasztók és az olyan kollektív termelő-fogyasztók számára, mint például a helyi energiaközösségek, mivel ez jelenti a legolcsóbb és a leginkább hozzáférhető megoldást új megújulóenergia-létesítmények gyors kiépítésére anélkül, hogy jelentősebb környezeti vagy egyéb hatással kellene számolni. Emellett ezek a projektek közvetlenül támogatják a magas energiaárakkal szembesülő háztartásokat és vállalkozásokat, továbbá védik a fogyasztókat az áringadozásoktól. A megújulóenergia-erőművek átalakítása lehetőséget kínál a megújulóenergia-termelésnek a hálózati infrastruktúrára és a környezetre gyakorolt minimális hatás mellett történő gyors növelésére, többek között azon megújulóenergia-termelési technológiák – például a szélenergia – esetében, amelyek engedélyezési eljárásai jellemzően hosszabbak. Végezetül a hőszivattyúk közvetlen, megújuló energián alapuló alternatívát jelentenek a földgázkazánok helyettesítésére, és jelentős mértékben csökkenthetik a földgázigényt a fűtési időszakban.
- (6a) Ez a rendelet azon engedélyezési eljárásokra alkalmazandó, amelyek elindításának dátuma a rendelet alkalmazási időszakára esik. A rendelet célkitűzésére, az elfogadása időpontjában tapasztalható vészhelyzetre, valamint elfogadásának rendkívüli körülményeire tekintettel, különös figyelemmel arra a tényre, hogy a megújuló energia szélesebb körű alkalmazásának az Unióban történő rövid távú felgyorsítása indokolja az e rendeletben szereplő rendelkezéseknek a függőben lévő engedélyezési eljárásokra történő alkalmazását, a tagállamoknak meg kell engedni, hogy e rendeletet vagy annak bizonyos rendelkezéseit olyan folyamatban lévő engedélyezési eljárásokra is alkalmazzák, amelyek esetében az illetékes hatóság még nem hozott végleges döntést, feltéve, ha e szabályok alkalmazása során megfelelően tiszteletben tartják harmadik felek korábban meglévő jogait és jogos elvárásait. Amennyiben úgy döntenek, hogy e rendeletet részben vagy egészben folyamatban lévő engedélyezési eljárásokra is alkalmazzák, a tagállamoknak ezért biztosítaniuk kell, hogy e rendeletnek a függőben lévő engedélyezési eljárásokra történő alkalmazása arányos legyen, és annak során minden érdekelt fél jogai és jogos elvárásai megfelelő védelemben részesüljenek.

- (7) Az egyik ideiglenes intézkedés azon megdönthető vélelem felállítása, amely szerint a megújulóenergia-projektek kiemelkedően fontos közérdeket képviselnek, valamint a közegészséget és a közbiztonságot szolgálják a vonatkozó uniós környezetvédelmi jogszabályok tekintetében, kivéve, ha egyértelmű bizonyíték van arra, hogy ezek a projektek olyan jelentős káros hatást gyakorolnak a környezetre, amelyet nem lehet enyhíteni vagy kompenzálni. A megújulóenergia-erőművek, köztük a hőszivattyúk és a szélenergia-erőművek elengedhetetlenek az éghajlatváltozás és a szennyezés elleni küzdelemhez, az energiaárak mérsékléséhez, az Unió fosszilis tüzelőanyagoktól való függőségének csökkentéséhez és az uniós ellátásbiztonság biztosításához. Amennyiben vélelmezzük, hogy a megújulóenergia-erőművek, köztük a hőszivattyúk kiemelkedően fontos közérdeket képviselnek, valamint hogy a közegészséget és a közbiztonságot szolgálják, e projektek szükség esetén a vonatkozó uniós környezetvédelmi jogszabályokban előírt egyedi eltérésekre alkalmazandó, azonnali hatályú egyszerűsített értékelés tárgyát képezhetik. A nemzeti sajátosságok figyelembevétele érdekében a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy e vélelem alkalmazását a területük bizonyos részeire, illetve bizonyos technológiákra vagy projektekre korlátozzák. A tagállamok mérlegelhetik e vélelemnek a tájékoztatásra vonatkozó nemzeti jogszabályaikban történő alkalmazását.
- (8) Ez jól mutatja, milyen fontos szerepet játszhat a megújuló energia az Unió energiarendszerének dekarbonizációjában, a fosszilis tüzelőanyagokon alapuló energia kiváltására irányuló azonnali megoldások terén és a súlyos piaci helyzet kezelésében.
- (9) A megújulóenergia-erőművek engedélyezési eljárásában és üzemeltetésében, a tervezési folyamatban és engedélyezési eljárásban jelentkező szűk keresztmetszetek felszámolása érdekében a megújulóenergia-erőművek építését és üzemeltetését, valamint a kapcsolódó hálózati infrastruktúra fejlesztését prioritásként kell kezelni az egyedi esetekben fennálló jogi érdekek mérlegelése során, legalább a közérdekűnek minősülő projektek esetében. A fajok védelméről az előző mondat csak akkor és annyiban alkalmazandó, ha és amennyiben sor kerül a faj populációi kedvező védelmi állapotjának fenntartásához vagy helyreállításához hozzájáruló megfelelő fajvédelmi intézkedések meghozatalára, és e célból elegendő pénzügyi erőforrást és területet bocsátanak rendelkezésre.

- (10) Az Unió orosz fosszilis tüzelőanyagoktól való függőségének megszüntetése, valamint a klímasemleges gazdaságra való átállás megvalósítása szempontjából a kulcsfontosságú megújulóenergia-forrás a napenergia. A fotovoltaikus napenergia – amely a rendelkezésre álló egyik legolcsóbb villamosenergia-forrás – és a naphőenergia-technológiák – amelyek alacsony egységenkénti költségek mellett biztosítanak megújuló fűtési megoldást – gyorsan bevezethetők, és közvetlen módon szolgálják a polgárok és a vállalkozások javát. Éppen ezért és az uniós napenergia-stratégiával² összhangban az Unióban támogatni kell egy reziliens ipari napenergia-értéklánc kialakítását, többek között a 2022 végén létrejövő fotovoltaikusnapelem-ipari szövetség segítségével. A megújulóenergia-projektek engedélyezésének felgyorsítása és optimalizálása elő fogja segíteni a tisztaenergia-technológiára vonatkozó uniós gyártási kapacitás bővítését. A jelenlegi körülmények és különösen az energiaárak igen nagy volatilitása azonnali fellépést tesznek szükségessé az engedélyezési eljárások jelentős felgyorsításának biztosítására annak érdekében, hogy lényegesen gyorsabbá váljon a napenergiát hasznosító berendezések mesterséges építményeken történő telepítésének üteme – amely berendezések általában kevésbé összetettek, mint a talajon lévő létesítmények, és hozzájárulhatnak a jelenlegi energiaválság hatásainak mielőbbi enyhítéséhez –, feltéve hogy nem sérül a hálózat stabilitása, megbízhatósága és biztonsága. Ezért ezen létesítmények számára az egyéb megújulóenergia-projektekhez képest rövidebb engedélyezési eljárást indokolt biztosítani.
- (11) Ez a javaslat ezért legfeljebb három hónapos határidőt határoz meg a napenergiát hasznosító berendezéseknek, valamint a kapcsolódó közös elhelyezésű tárolóknak és hálózati csatlakoztatásnak a napenergia-termeléstől eltérő célokra létrehozott meglévő vagy jövőbeli mesterséges struktúrákon történő telepítésére vonatkozó engedélyezési eljárásra. Emellett egyedi eltérést vezet be e létesítmények számára a 2011/92/EU irányelv szerinti környezeti vizsgálatok elvégzésének szükségessége alól, mivel azok valószínűleg nem vetnek fel aggályokat a területek egymással versengő használati módjaival vagy a környezeti hatásokkal kapcsolatban. A napenergiát hasznosító kis méretű decentralizált berendezésekbe történő beruházás az egyik leghatékonyabb mód, amellyel a termelő-fogyasztók csökkenthetik energiaköltségeiket és az áringadozásoknak való kitettségüket. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy bizonyos indokolt okokból egyes területeket vagy struktúrákat kizárjanak e rövidebb határidő és ezen eltérés hatálya alól.

² COM(2022) 221 final.

- (12a) Az energia-önellátást célzó létesítmények – többek között a kollektív termelő-fogyasztók, például a helyi energiaközösségek berendezései – hozzájárulnak a földgáz iránti általános kereslet csökkenéséhez, a rendszer rezilienciájának fokozásához és a megújuló energiára vonatkozó uniós célkitűzések eléréséhez is. Az 50 kW-nál kisebb teljesítményű, napenergiát hasznosító berendezések telepítése – a termelő-fogyasztók létesítményeit is beleértve – valószínűleg nem gyakorol jelentős káros hatást a környezetre vagy a hálózatra, és nem vet fel biztonsági aggályokat. Emellett a kisebb létesítmények általában nem igényelnek kapacitásbővítést a hálózati csatlakoztatási ponton. Tekintettel az ilyen típusú létesítmények korlátozott környezeti hatásaira és a fogyasztókat érintő azonnali előnyeire, és feltéve, hogy a kapacitásuk nem haladja meg az elosztóhálózathoz való csatlakozás meglévő kapacitását, helyénvaló tovább egyszerűsíteni a rájuk vonatkozó engedélyezési eljárást azáltal, hogy a folyamat részévé teszik a hallgatóságos beleegyezés elvén alapuló közigazgatási eljárást, előmozdítva és felgyorsítva e létesítmények telepítését annak érdekében, hogy hasznuk már rövid távon kiaknázható legyen. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy a belső korlátaik miatt 50 kW-nál alacsonyabb küszöbértéket alkalmazzanak, feltéve, hogy az nem kisebb, mint 10,8 kW. Az érintett szervezetek az egy hónapos engedélyezési eljárás során kellően megindokolt válasz alapján elutasíthatják az ilyen létesítményekre vonatkozóan beérkezett kérelmeket a hálózat biztonságával, stabilitásával és megbízhatóságával kapcsolatos okokból.
- (12) A meglévő megújulóenergia-erőművek átalakítása jelentős mértékben hozzájárulhat a megújulóenergia-termelés gyors növeléséhez, lehetővé téve a gázfogyasztás csökkentését. Az erőmű-átalakítás módot ad a jelentős megújulóenergia-potenciállal rendelkező helyszínek folyamatos használatára, ami mérsékli annak szükségességét, hogy új helyszíneket kelljen kijelölni a megújulóenergia-projektek számára. A hatékonyabb turbinák beszerelése révén végrehajtott szél-erőmű-átalakítás lehetővé teszi a meglévő kapacitás kevesebb, nagyobb és hatékonyabb turbinákkal történő fenntartását, illetve a kapacitásnövelést. Az átalakítás olyan előnyökre is építhet, mint a hálózati csatlakozás megléte, a társadalmi elfogadottság valószínűleg nagyobb mértéke és a környezeti hatások ismerete.

- (13) Becslések szerint 38 GW-nyi szárazföldi szélenergia-kapacitás 2021 és 2025 között el fogja érni húszéves normál üzemi élettartamának végét. Ha ezeket a kapacitásokat átalakítás helyett leszerelnék, az a jelenlegi megújulóenergia-kapacitás számottevő csökkenéséhez vezetne, ami tovább nehezítené az energiapiaci helyzetet. Az erőmű-átalakítás azonnali egyszerűsítése és gyorsított engedélyezése alapvető fontosságú az Unió megújulóenergia-kapacitásának fenntartása és növelése szempontjából. E célból a rendeletjavaslat további intézkedéseket vezet be.
- (14) Indokolt tehát olyan intézkedéseket hozni, amelyek tovább egyszerűsítik a megújulóenergia-projektek átalakítására vonatkozó engedélyezési eljárást. Konkrétabban a megújulóenergia-projektek átalakítására vonatkozó engedélyezési eljárásra rendelkezésre álló legfeljebb hat hónapos határidőn belül el kell végezni az összes releváns környezeti vizsgálatot. Továbbá minden olyan esetben, amikor átvilágításnak vagy környezeti vizsgálatnak kell alávetni a megújulóenergia-erőmű, illetve a megújuló energia villamosenergia-rendszerbe való integrálásához szükséges kapcsolódó hálózati infrastruktúra átalakítását, az átvilágításnak vagy a környezeti vizsgálatnak csak azon lehetséges jelentős hatások értékelésére szabad korlátozódnia, amelyek az eredeti projekthez képest történő változtatásból vagy bővítésből erednek.
- (15) A meglévő megújulóenergia-erőművek átalakításának előmozdítása és felgyorsítása érdekében célszerű azonnal kidolgozni a hálózati csatlakoztatásra vonatkozó egyszerűsített eljárást, amennyiben az átalakítás az eredeti projekthez képest csak korlátozott növekedését eredményez a teljes kapacitásban.
- (16) A napenergiát hasznosító létesítmények átalakítása növeli a hatékonyságot és a kapacitást anélkül, hogy növekedne az elfoglalt terület. Az átalakított létesítmény tehát az eredetihez képest nem gyakorol eltérő hatást a környezetre mindaddig, amíg a folyamat során nem használnak fel több területet, és az eredetileg előírt környezetvédelmi kárenyhítő intézkedéseket továbbra is végrehajtják.

- (17) A hőszivattyú-technológia kulcsfontosságú a megújuló energiát hasznosító fűtési és hűtési rendszerek környezeti energiával – többek között szennyvíztisztító telepekből származó energiával – és geotermikus energiával történő üzemeltetéséhez. Lehetővé teszi a hulladékhő és a hulladék hűtőenergia felhasználását is. A kihasználatlan megújuló energiaforrásokat – például a környezeti energiát, a geotermikus energiát, az ipari és szolgáltatási ágazatokból, többek között az adatközpontokból származó hulladékhőt – hasznosító hőszivattyúk gyors telepítése módot ad a földgázon és más fosszilis tüzelőanyagokon alapuló kazánok megújuló fűtési megoldásokkal való felváltására, miközben növeli az energiahatékonyságot. Mindez elő fogja mozdítani a gáz fűtési célú felhasználásának visszaszorítását mind az épületeket, mind az ipart érintően. A hőszivattyúk telepítésének és használatának felgyorsítása érdekében helyénvaló célzott, rövidebb engedélyezési eljárásokat bevezetni az ilyen létesítményekre vonatkozóan – beleértve a kisebb hőszivattyúknak a villamosenergia-hálózathoz történő csatlakoztatását érintő egyszerűsített eljárást is –, amennyiben nincsenek biztonsági aggályok, nincs szükség további munkálatokra az elosztóhálózathoz való csatlakoztatáshoz, és nem áll fenn a rendszerelemek műszaki összeférhetetlensége, továbbá kivéve, ha a nemzeti jog nem ír elő ilyen eljárást. A hőszivattyúk gyorsabb és egyszerűbb telepítésének köszönhetően a megújuló energiaforrások szélesebb körű használata a fűtési ágazatban – mely az Unió energiafogyasztásának közel feléért felelős – hozzá fog járulni az ellátásbiztonsághoz és a nehezebb piaci helyzet kezeléséhez.
- (17a) A napenergiát hasznosító berendezések telepítésére, a megújulóenergia-erőművek átalakítására és a hőszivattyúk telepítésére vonatkozó határidők alkalmazásakor e határidőkbe nem szabad beleszámítani azt az időtartamot, amely alatt az erőműveket, azok hálózati csatlakozásait és a kapcsolódó szükséges hálózati infrastruktúrát kiépítik vagy átalakítják, kivéve akkor, ha az egybeesik az engedélyezési eljárás valamely adminisztratív szakaszával. Ezenkívül a hálózat stabilitásának, megbízhatóságának és biztonságának biztosításához elengedhetetlen jelentős hálózati korszerűsítésekhez szükséges adminisztratív szakaszok időtartamát sem szabad beleszámítani a határidőkbe.
- (17b) A megújuló energia szélesebb körű alkalmazásának további megkönnyítése érdekében lehetővé kell tenni a tagállamok számára, hogy fenntartsák a lehetőséget az engedélyezési eljárás határidejének további lerövidítésére.

- (18) Az Egyesült Nemzetek Szervezete Európai Gazdasági Bizottságának (ENSZ EGB) a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló egyezményében (Aarhusi Egyezmény) foglalt azon rendelkezések, amelyek a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szólnak, és mindenekelőtt a nyilvánosság részvételére és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosítására vonatkozó tagállami kötelezettségek továbbra is alkalmazandók.
- (19) Az energiapolitikai szolidaritás elve az uniós jog általános elve³, amely valamennyi tagállamra vonatkozik. Az energiapolitikai szolidaritás elvének alkalmazásával a javasolt intézkedések lehetővé teszik a megújulóenergia-projektek gyorsabb kiépítéséből származó hatások határokon átnyúló elosztását. Ezek valamennyi tagállam megújulóenergia-létesítményeire vonatkoznak, és a projektek széles körét ölelik fel: a meglévő építményeket, a termelő-fogyasztók napenergiát hasznosító berendezéseinek új telepítéseit és a meglévő létesítmények átalakítását. Tekintettel az uniós energiapiacok integrációjának mértékére, ha egy tagállamban növekvő arányban alkalmaznak megújuló energiát, az más tagállamok számára is előnyös lesz az ellátásbiztonság és az alacsonyabb árak szempontjából. Elő kell mozdítani a megújuló energiaforrásból előállított villamos energia határkeresztező áramlását ott, ahol arra a legnagyobb szükség van, és biztosítani kell, hogy az olcsón termelt megújuló energiát olyan tagállamokba exportálják, ahol a villamosenergia-termelés drágább. Emellett a tagállamokban újonnan telepített megújulóenergia-kapacitások Unió-szerte hatással lesznek a gázkereslet általános csökkenésére.
- (20) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 122. cikkének (1) bekezdése lehetővé teszi a Tanács számára, hogy a Bizottság javaslata alapján és a tagállamok közötti szolidaritás szellemében határozatot hozzon a gazdasági helyzetnek megfelelő intézkedésekről, különösen ha egyes termékekkel való ellátásban – ideértve mindenekelőtt az energia területét – súlyos nehézségek merülnek fel. Figyelemmel a közelmúlt eseményeire és Oroszország legutóbbi intézkedéseire, jelentős a kockázata annak, hogy az orosz gázszállítás teljesen leáll, ami – a bizonytalan alternatívák tükrében – jelentős veszélyt jelent az energiaellátás megszakadása, az energiaárak további emelkedése és az uniós gazdaságra ebből következően nehezedő nyomás szempontjából. Ezért további sürgős cselekvésre van szükség.

³ A Bíróság C-848/19. P. sz. ítélete (2021. július 15.) a Németország kontra Lengyelország ügyben (ECLI:EU:C:2021:598).

- (21) Tekintettel az energiaválság nagyságrendjére, társadalmi, gazdasági és pénzügyi hatásainak horderejére, valamint a cselekvés halaszthatatlanságára, e rendeletnek sürgősen, az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon hatályba kell lépnie. Érvényessége 18 hónapra korlátozódik, és felülvizsgálati záradékot tartalmaz, hogy a Bizottság szükség esetén javaslatot tehesen az érvényességének meghosszabbítására.
- (22) Mivel e rendelet céljait a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat a szubszidiaritásnak az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt elvével összhangban. Az arányosságnak az említett cikkben foglalt elvével összhangban ez a rendelet nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1a. cikk

Tárgy és hatály

Ez a rendelet vészhelyzeti jellegű, átmeneti szabályokat határoz meg az energia megújuló energiaforrásokból történő előállítására alkalmazandó engedélyezési eljárás felgyorsítása érdekében, különös tekintettel egyes olyan megújulóenergia-technológiákra vagy projekt típusokra, amelyek képesek rövid távon felgyorsítani a megújuló energia szélesebb körű alkalmazását az Unióban.

Ez a rendelet minden olyan engedélyezési eljárásra alkalmazandó, amelynek kezdő dátuma a rendelet alkalmazási időszakára esik, és nem érinti a 3., 4. és 5. cikkben megállapított határidőknél rövidebb határidőket megállapító nemzeti rendelkezéseket.

A tagállamok ezt a rendeletet olyan folyamatban lévő engedélyezési eljárásokra is alkalmazhatják, amelyek tárgyában [e rendelet alkalmazásának kezdőnapja] előtt nem született végleges határozat, feltéve, hogy ezáltal lerövidül az engedélyezési eljárás és nem sérülnek a harmadik felek korábban meglévő törvényes jogai.

1. cikk

Fogalom meghatározások

E rendelet alkalmazásában a 2018/2001/EK irányelv 2. cikkében foglalt fogalom meghatározások alkalmazandók. Emellett a következő fogalom meghatározások alkalmazandók:

1. „engedélyezési eljárások”: olyan eljárások, amelyek
 - a) a megújuló forrásokból energiát előállító erőművek, többek között hőszivattyúk és közös elhelyezésű energiatároló létesítmények építése, átalakítása és üzemeltetése, valamint az ezek hálózati csatlakoztatásához szükséges eszközök számára kiadott valamennyi releváns közigazgatási engedélyre irányulnak, ideértve szükség esetén a hálózati csatlakoztatási engedélyeket és a környezeti vizsgálatokat is; és
 - b) a hiánytalan kérelem beérkezésének az illetékes hatóság általi elismerésével kezdődő, és az illetékes hatóság által az eljárás eredményéről hozott végleges határozatról szóló értesítésig tartó valamennyi közigazgatási szakaszt felölelnek;
2. „napenergiát hasznosító berendezés”: olyan berendezés, amely a Nap energiáját hő- vagy villamos energiává alakítja át, elsősorban a naphőenergiát és a fotovoltaikus napenergiát hasznosító berendezések.

2. cikk

Kiemelkedően fontos közérdek

1. Amikor a 92/43/EGK irányelv 6. cikkének (4) bekezdése és 16. cikke (1) bekezdésének c) pontja, a 2000/60/EK irányelv 4. cikkének (7) bekezdése és a 2009/147/EK irányelv 9. cikke (1) bekezdésének a) pontja alkalmazásában egyedi esetekben a jogi érdekek mérlegelésére kerül sor, a megújuló forrásokból energiát előállító erőművek és létesítmények tervezését, építését és üzemeltetését, ezek hálózati csatlakoztatását és magát a kapcsolódó hálózatot, valamint a tárolóeszközöket úgy kell tekinteni, hogy azok kiemelkedően fontos közérdeket képviselnek, valamint a közegészséget és a közbiztonságot szolgálják. A tagállamok az integrált nemzeti energia- és klímaterveikben meghatározott prioritásokkal összhangban e rendelkezések alkalmazását a területük bizonyos részeire, valamint bizonyos típusú technológiákra vagy bizonyos műszaki jellemzőkkel rendelkező projektekre korlátozhatják.
- (2a) A tagállamoknak legalább a kiemelkedően fontos közérdeket képviselőnek minősített projektek esetében biztosítaniuk kell, hogy a tervezési és engedélyezés eljárásban, a jogi érdekeknek az egyedi esetekben végzett mérlegelése során prioritást élvezzen a megújuló forrásokból energiát előállító erőművek építése és üzemeltetése, valamint a kapcsolódó hálózati infrastruktúra fejlesztése. A fajok védelmét illetően az előző mondat csak akkor és annyiban alkalmazandó, ha és amennyiben sor kerül a faj populációi kedvező védettségi állapotának fenntartásához vagy helyreállításához hozzájáruló megfelelő fajvédelmi intézkedések meghozatalára, és e célból elegendő pénzügyi erőforrást és területet bocsátanak rendelkezésre.

3. cikk

A napenergiát hasznosító berendezések telepítésére irányuló engedélyezési eljárás felgyorsítása

- (1) A napenergiát hasznosító berendezések és a közös elhelyezésű energiátároló létesítmények, többek között az épületekbe integrált napenergia-létesítmények és a háztetőre szerelt, napenergiát hasznosító berendezések meglévő vagy jövőbeli mesterséges struktúrákba – a mesterséges vízfelületek kivételével – történő telepítésére vonatkozó engedélyezési eljárás időtartama nem haladhatja meg a három hónapot, feltéve, hogy az ilyen struktúrák elsődleges célja nem a napenergia-termelés. A 2011/92/EU irányelv 4. cikkének (2) bekezdésétől és II. melléklete 3. pontjának a) és b) alpontjától eltérve, azokat önmagukban vagy az említett irányelv II. melléklete 13. pontjának a) alpontjával összefüggésben értelmezve, az ilyen, napenergiát hasznosító berendezések telepítése adott esetben mentesül az annak meghatározásával kapcsolatos követelmény alól, hogy a projekthez szükség van-e környezeti hatásvizsgálatra, vagy célzott környezeti hatásvizsgálatra.
- (1a) A tagállamok kulturális vagy történelmi örökségvédelmi okokból, illetve a nemzetvédelmi érdekekhez kapcsolódó vagy biztonsági okokból kizárhatnak bizonyos területeket vagy struktúrákat az (1) bekezdésben foglalt rendelkezések hatálya alól.
- (2) A legfeljebb 50 kW teljesítményű, napenergiát hasznosító berendezések – többek között termelő-fogyasztók részére történő – telepítésére vonatkozó engedélyezési eljárások esetén az engedélyt megadottnak kell tekinteni, ha az illetékes hatóságok vagy szervek a kérelmet követő egy hónapon belül nem válaszolnak, feltéve, hogy a napenergiát hasznosító berendezés kapacitása nem haladja meg az elosztóhálózathoz való csatlakozás meglévő kapacitását.

- (2a) Amennyiben a (2) bekezdésben említett küszöbérték alkalmazása jelentős adminisztratív teherrel vagy korlátozásokkal jár a villamosenergia-hálózat működésére nézve, a tagállamok alacsonyabb küszöbértéket is alkalmazhatnak, feltéve, hogy az nem kisebb, mint 10,8 kW.
- (3) A fenti engedélyezési eljárások során hozott valamennyi határozatot nyilvánossá kell tenni, összhangban a meglévő kötelezettségekkel.

4. cikk

A megújulóenergia-erőművek átalakítása

- (1) A projektek átalakítására vonatkozó engedélyezési eljárás, többek között a berendezések hálózathoz való csatlakoztatásához szükséges eszközök korszerűsítésére vonatkozó engedélyezési eljárás abban az esetben, ha az átalakítás kapacitásnövekedést eredményez, nem haladhatja meg a hat hónapot, beleértve a vonatkozó jogszabályok által előírt környezeti vizsgálatokat is.
- (2) Amennyiben az átalakítás nem eredményezi a megújulóenergia-erőmű kapacitásának 15 %-ot meghaladó növekedését, és a bármely lehetséges környezeti hatás e cikk harmadik bekezdése szerinti értékelése szükségességének sérelme nélkül, az átviteli vagy az elosztóhálózathoz való csatlakoztatást a kérelemnek az érintett szervhez való benyújtását követő három hónapon belül engedélyezni kell, kivéve, ha indokolt biztonsági aggályok merülnek fel, vagy fennáll a rendszerelemek műszaki összeférhetetlensége.
- (3) Amennyiben a megújulóenergia-erőmű, illetve a megújuló energia villamosenergia-rendszerbe való integrálásához szükséges kapcsolódó hálózati infrastruktúra átalakítása esetében meg kell határozni, hogy a projekthez szükség van-e környezeti hatásvizsgálati eljárásra vagy a 2011/92/EU irányelv 4. cikke szerinti környezeti hatásvizsgálatra, az előzetes meghatározásnak és/vagy a környezeti vizsgálatnak csak az eredeti projekthez képest bekövetkező változtatásból vagy bővítésből eredő lehetséges jelentős hatásokra kell korlátozódnia.

- (4) Amennyiben a napenergiát hasznosító berendezések átalakítása nem jár további terület használatával, és megfelel az eredeti létesítményre vonatkozóan megállapított, alkalmazandó környezetvédelmi kárenyhítő intézkedéseknek, a projekt adott esetben mentesül az annak meghatározásával kapcsolatos követelmény alól, hogy a projekthez szükség van-e a 2011/92/EU irányelv 4. cikke szerinti környezeti hatásvizsgálatra.
- (5) A fenti engedélyezési eljárások során hozott valamennyi határozatot nyilvánossá kell tenni, összhangban a meglévő kötelezettségekkel.

5. cikk

A hőszivattyúk szélesebb körű alkalmazásának felgyorsítása

- (1) Az 50 MW kapacitás alatti hőszivattyúk telepítésére vonatkozó engedélyezési eljárás időtartama nem haladhatja meg az egy hónapot, a talaj hőjét hasznosító hőszivattyúk esetében pedig a három hónapot.
- (2) Amennyiben nincsenek indokolt biztonsági aggályok, nincs szükség további munkálatokra az elosztóhálózathoz való csatlakoztatáshoz és nem áll fenn a rendszerelemek műszaki összeférhetetlensége, az átviteli vagy elosztóhálózathoz való csatlakoztatás az érintett szervnek küldött értesítést követően megengedett a következők tekintetében:
- a) legfeljebb 12 kW elektromos teljesítményű hőszivattyúk; és
 - b) a termelő-fogyasztó által telepített, legfeljebb 50 kW elektromos teljesítményű hőszivattyúk, feltéve, hogy a termelő-fogyasztó megújulóenergia-termelő létesítményének kapacitása eléri a hőszivattyú kapacitásának legalább 60 %-át.
- (3a) A tagállamok kulturális vagy történelmi örökségvédelmi okokból, illetve a nemzetvédelmi érdekekhez kapcsolódó vagy biztonsági okokból kizárhatnak bizonyos területeket vagy struktúrákat az e cikkben foglalt rendelkezések hatálya alól.
- (3) A fenti engedélyezési eljárások során hozott valamennyi határozatot nyilvánossá kell tenni, összhangban a meglévő kötelezettségekkel.

5a. cikk

A napenergiát hasznosító berendezések telepítésének, a megújulóenergia-erőművek átalakításának és a hőszivattyúk telepítésének engedélyezési eljárására vonatkozó határidők

A 3., 4. és 5. cikkben említett határidők alkalmazásakor a következő időtartamokat nem szabad beleszámítani a határidőkbe, kivéve akkor, ha azok egybeesnek az engedélyezési eljárás más adminisztratív szakaszaival:

- (a) az az időtartam, amely alatt az erőműveket, azok hálózati csatlakozásait és – a hálózat stabilitásának, megbízhatóságának és biztonságának biztosítása céljából – a kapcsolódó szükséges hálózati infrastruktúrát kiépítik vagy átalakítják;
- (b) a hálózat stabilitásának, megbízhatóságának és biztonságának biztosításához elengedhetetlen jelentős hálózati korszerűsítésekhez szükséges adminisztratív szakaszok időtartama.

6. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

A hatálybalépésétől számított 18 hónapig kell alkalmazni.

7. cikk

Felülvizsgálat

A Bizottság legkésőbb 2023. december 31-ig elvégzi e rendelet felülvizsgálatát, tekintettel az ellátásbiztonság és az energiaárak alakulására, valamint arra, hogy szükség van-e a megújulóenergia szélesebb körű alkalmazásának további felgyorsítására. A Bizottság jelentést tesz a Tanácsnak a felülvizsgálat főbb megállapításairól. A Bizottság a szóban forgó jelentés alapján javasolhatja e rendelet érvényességének meghosszabbítását.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező, és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben,

a Tanács részéről

az elnök
